

המשבר בעיראק והכללה

אתרים ברשת מנסים להתמודד עם שאלת היום שאחרי המלחמה - במיוחד בתחום הכלכלי. התרחישים האופטימיים צופים שגשוג. התרחישים הפסימיים מנבאים את המשך המיתון העולמי

דן כתר

למלחמה בעיראק יהיו השלכות מרחיקות לכת על כלכלת העולם, אלא שהמומחים עדיין לא החליטו אם מדובר בהשלכות חיוביות או שליליות. ישנם הטוענים כי השקעות המיליארדים בעיראק שלאחר המלחמה ייטיבו עם כלכלת העולם כולו - ובמיוחד עם כלכלותיהן של מדינות הקואליציה הלוחמות בסדאם חוסיין. הפסימיסטים טוענים כי גם ניצחון מהיר של בעלות הברית בעיראק לא יצליח למנוע מתקפת טרור גלובלית חדשה, וזו תפגע בכל סיכוי להתאוששות כלכלית. טרור משמעותי פגיעה קשה בתיירות העולמית, הוצאות ביטחון הולכות וגדלות, עלייה חדה במחירי הביטוחים וחמור מכך: פגיעה קשה במצב הרוח של הצרכנים וכתוצאה מכך צמצום הצריכה.

במאמר שפורסם ב"The New York Review of Books" נעשה ניסיון לסכם את כל ההשלכות האפשריות של מלחמה בעיראק על פי תרחישים שונים (למשל, מלחמה קצרה או ארוכה). המאמר

מידען ומומחה
לאינטרנט

מתבסס על הניסיון שנצבר במלחמה הקודמת נגד עיראק, ב-1991, וכן על מחקרים מקיפים אשר עשו ועודות תקציב של הקונגרס האמריקני. כתובת האתר: www.nybooks.com/articles/15850

במאמר אחר, שהתפרסם בעיתון Business Week on Line בספטמבר 2002, בחנו המחברים את השאלה "מה תעשה המלחמה לכלכלה": www.businessweek.com/bwdaily/dnflash/sep2002/nf20020913_4624.htm

כותבי המאמר טוענים שאת מחיר המלחמה ישלם בראש ובראשונה הציבור האמריקני. יחד עם זאת הם מדגישים כי אם המלחמה תהיה קצרה ומוצלחת, הרי מעמדה של ארצות הברית בעולם יתחזק, ויתאוששו המטבע ושוקי ההון שלה. לעומת זאת הם מזהירים כי הסתבכות במלחמה ממושכת תפגע ביציבותה הכלכלית של ארצות הברית - התפתחות שתסכן את יציבותו הכלכלית של העולם כולו. הסתבכות אפשרית אחרת עלולה להיות גלישה של האלימות מעיראק למזרח התיכון כולו ואף מעבר לו.

גם ה"אינדיפנדנט" הבריטי עסק בהרחבה בשאלה "כיצד תושפע הכלכלה העולמית מהמלחמה הצפויה": http://news.independent.co.uk/business/news_analysis/story.jsp?story=334590

המאמר מדגיש את הפגיעה שעלולה להיות למלחמה על מצב הרוח של הצרכנים - בדומה למה שקרה עם כניסת היורו לתוקף באיחוד האירופי. כפי שכבר הודגש, עלולה התפתחות כזאת להחריף את ההאטה הכלכלית. כלכלת עיראק תיפגע, כמובן, מהלחמה, אך אם יצליחו האמריקנים לממש את הבטחותיהם, דהיינו להשקין בה משטר דמוקרטי ולהפנות את כל משאביה - במיוחד נפט - לשיקומה, אזי צפוי לה עתיד ורוד. שאלת מפתח היא, אם יצליחו האמריקנים להביא לכינונו של משטר יציב בבגדאד. נתונים על כלכלת עיראק ערב המלחמה ניתן למצוא באתר של סוכנות הביון המרכזית של ארצות הברית: www.odci.gov/cia/publications/factbook/geos/iz.html

להלן אתרים מעניינים נוספים המספקים מידע על עיראק של ערב המלחמה:

בכתב העת MERIA מוא מאמר המתאר את המבנה המסועף של מערכת הביטחון שבנה סדאם חוסיין: <http://meria.idc.ac.il/journal/2002/issue3/jv6n3a1.html>

האתר <http://iraq.newstrove.com> מרכז חדשות על עיראק מעיתוני כל העולם.

